

मा. सर्वोच्च न्यायालयात दाखल जनहित याचिकेच्या अनुषंगाने केंद्र शासनाने निर्गमित केलेल्या सुचनेनुसार कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रियेनंतर उद्धवणाच्या असफल गुंतागुंत झालेल्या व मृत्यू प्रकरणी लाभार्थीस केंद्र शासनाच्या मापदंडानुसार जेवढी नुकसान भरपाई देण्यात येते तितकीच नुकसान भरपाई राज्य शासनाच्या निधीतून देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: कुनिश-२०१७/७१८/प्र.क्र.३४३/कु.क.

१० वा मजला, बी विंग, गो. ते. रुग्णालय संकुल इमारत
नवीन मंत्रालय, लो.टि. मार्ग, मुंबई- ४०० ००१
तारीख: ३१ मार्च, २०२०

वाचा -

- १) वित्त विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक: पुरक-२०१९/प्र.क्र.९३/अर्थ-३, दि.१.७.२०१९
- २) सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक : अर्थसं-२०१९/प्र.क्र.९३/ अर्थसंकल्प, दि.१५.७.२०१९
- ३) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन निर्णय क्र.कुनिश-२०१७/७१८/प्र.क्र.३४३/कु.क., दि.११.१०.२०१९
- ४) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन शुध्दीपत्रक क्र.कुनिश-२०१७/७१८/प्र.क्र.३४३/कु.क., दि.२४.१०.२०१९
- ५) सार्वजनिक आरोग्य विभाग, शासन ज्ञापन क्र.अर्थसं-२०२०/प्र.क्र.७८/अर्थसंकल्प, दि.१६.३.२०२०

प्रस्तावना -

कुटुंब नियोजन शस्त्रक्रियेनंतर उद्धवणाच्या असफलता गुंतागुंत व मृत्यू प्रकरणी मा. सर्वोच्च न्यायालय यांनी जनहित याचिका क्र. ९५/२०१२ या प्रकरणात दि.१४.९.२०१६ रोजी दिलेल्या मार्गदर्शक सुचनांमधील क्र. ६ अन्वये संबंधित लाभार्थीस राष्ट्रीय आरोग्य अभियानातून केंद्र शासनाच्या मापदंडानुसार जेवढी नुकसान भरपाई देण्यात येते तितकीच नुकसान भरपाई राज्य शासनाच्या निधीमधून देखील देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यास अनुसरून सन २०१६-२०१७, सन २०१७-२०१८ व सन २०१८-२०१९ या वर्षांमध्ये उद्धवलेल्या १८२७ प्रकरणांना संदर्भ क्र.३ अन्वये रु.३,९०,९४,८००/- (तीन कोटी नव्वद लाख चौऱ्यांन्व हजार आठशे फक्त) एवढा निधी वितरीत करण्यात आलेला आहे व उर्वरीत रु.२,२०,८७,१००/- (रुपये दोन कोटी वीस लाख सत्याऐंशी हजार शंभर फक्त) एवढा निधी वितरीत करण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती. त्यास अनुसरून शासनाने पुढील निर्णय घेतला आहे.

शासन निर्णय-

जून, २०१९ च्या पावसाळी अधिवेशनात मंजूर करण्यात आलेल्या रु.६,५१,५८,०००/- (रुपये सहा कोटी एक्कावन लाख अठ्ठावन्न हजार फक्त) इतक्या निधीमधून उर्वरित रु. २,२०,८७,१००/- (रुपये दोन कोटी वीस लाख सत्याऐंशी हजार शंभर फक्त) एवढा निधी वितरीत करण्यास या शासन निर्णयाद्वारे मंजूरी देण्यात येत

आहे. या निधीसाठी नियंत्रक अधिकारी म्हणून अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे तसेच सर्व संबंधित जिल्हा आरोग्य अधिकारी, जिल्हा परिषद यांना आहरण व संवितरण अधिकारी म्हणून घोषित करण्यात येत आहे.

२. सन २०१९-२०२० या आर्थिक वर्षासाठी पुरवणी मागणीद्वारे मंजूर केलेल्या रु.६,५१,५८,०००/- (रु. सहा कोटी एकावन्न लाख अठ्ठावन्न हजार फक्त) एवढ्या निधीपैकी या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर केलेला रु.२,२०,८७,१००/- (रुपये दोन कोटी वीस लाख सत्याऐंशी हजार शंभर फक्त) एवढा निधी मागणी क्रमांक आर-१, २२११ - कुटुंब कल्याण, १०५ नुकसान भरपाई, (०१) नुकसान भरपाई, (०१) (०२) पुरुष नसबंधी शस्त्रक्रियेसाठी प्रोत्साहनात्मक रक्कम (कार्यक्रम), (२२११ ०५९७) ३१, सहाय्यक अनुदान (वेतनेत्तर) या लेखाशीर्षाखाली मंजूर झालेल्या तरतुदीतुन खर्च करण्यात यावा.

३. वित्त विभागाच्या शासन निर्णय पत्र क्र. अर्थसं-२०१९/प्र.क्र.९२/अर्थ-३, दि.८.६.२०१९ सोबतच्या परिशिष्टातील अनु क्र. ९ मधील अटी व शर्तीची पूर्तता केलेली आहे. कुटुंब नियोजन नुकसान भरपाई हा कार्यक्रम राज्यात राबविण्यात येत असल्याने केंद्र शासनाने दिलेल्या मार्गदर्शक सूचनांचे आणि नियमांचे सर्व संबंधितांनी काटेकोरपणे पालन करावे व योजनेची प्रभावी अंमलबजावणी करण्यात यावी व या शासन निर्णयाद्वारे मंजूर केलेले अनुदान सन २०१६-१७ ते सन २०१८-१९ या आर्थिक वर्षातील पात्र असलेल्या लाभार्थ्यांवरच खर्च करण्यात यावे. तसेच पात्र लाभार्थी योजनेच्या लाभपासून वंचित राहणार नाहीत याची दक्षता सर्व संबंधित अधिकारी यांनी घ्यावी आणि या योजनेवर केलेल्या खर्चाचे उपयोगिता प्रमाणपत्र राज्य शासनास विहित वेळेत पाठविण्यात यावेत.

४. हा शासन निर्णय नियोजन विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.१९१/१४७२, दि.१९.११.२०१९ व वित्त विभागाच्या अनौपचारिक संदर्भ क्र.कार्यासन व्यय १३ दि.११.३.२०२० अन्वये निर्गमित करण्यात येत आहे.

५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२००३३११२४९१०३८१७ असा आहे. हा आदेश डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(वर्षा मुं. भरोसे)

उप सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. महालेखापाल, महाराष्ट्र-१/२ (लेखा अनुज्ञेयता/लेखापरिक्षा), मुंबई/ नागपूर .

२. अधिदान व लेखाधिकारी, मुंबई.

३. निवासी लेखा परिक्षा अधिकारी, मुंबई

४. आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.

५. संचालक, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई.
६. सह संचालक (अर्थ व प्रशासन), आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई
७. अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे
८. नियोजन विभाग (कार्यासन १४७२/ कार्यासन १४११), मंत्रालय, मुंबई.
९. वित्त विभाग (व्यय-१३/अर्थसंकल्प-९), मंत्रालय, मुंबई
१०. सार्वजनिक आरोग्य विभाग (अर्थसंकल्प/लेखा), मंत्रालय, मुंबई.
११. प्रधान सचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहाय्यक.
१२. निवडनस्ती.